

РАСТДЗИНАД

Газет цæуын райдыдта 1923 азы 14 мартыйы – газета издаётся с 14 марта 1923 года

2025 азы 28 марты – тæргæйтты мæйы 28 бон, майрæмбон

Аргъ 10 сомы

- 2 АЕМБЫРД
Инвалидтыл уæлд
- 3 ТЕЛЕУЫНЫНАДЫ ПРОГРАММАЕ
- 4 СПОРТИВОН ФИДИУÆГ
Гимнастика

www.rastdzinad.ru
vk.com/club217633221
t.me/gazetarastdzinad1923

Равдыст

Туризм къабазы райрæзтæн

Цæгатирыстойнаг компани кьорд «Бæгæ-ныфцæн хæдзар «Бавари» архайдта Мæс-куыйы ацæуæг Туризм æмæ уазæгуарзон-дзинады индустрийы æртын фыццагæм дунæон равдысты.

Æртæ бонмæ равдыстмæ æрбацыд 16,5 мин адæймаджы бæрц. Фембæлды архайæг уæ-рæсейаг регионæ равдыстой бæстæйы ту-ристон гæнæнтæ. Республикæйы стæндыл хи туристон гæнæнтæ равдисæг «Бавари» нымад уыд доны фæдыл равдысты сæйраг спонсо-рыл.

– Нæ компани туризм къабазы райрæзтæн ахъаз кæнын æрæджы райдыдта, Ацы рав-дысты та фыццаг хатт архайдтам. Белорус-сийы æмæ цалдæр уæрæсейаг регионы тури-стон бизнесы минæвæрттимæ ныхас кодтам. Нæ 'ппæт туристон авналæнтæ (заводыл эк-скурсийæ райдай æмæ хохмæ балцæй фæуы) равдыстæм. Туристон операторæ сæ програм-мæтæм кæй бахастой, ныридæгæн нæ уыцы объектæ бабæрæг кæнын фæдыл фыццаг курдидæттæ райстам. Равдысты фæрцы адæ-мы базонæг кодтам «Бавари»-имæ, стæй нæм куыстадгæй фæстæмæ алыхуызон туристон объектæ кæй ис, уый фехуысын кодтам. Бæс-тæйы регионимæ нын фæзынæг бастдзинæд-тæ цæмæй парахатдæр кæной, ууыл архай-дзыстæм, – зæгъы «Бавари»-йы туризм къа-базы разамонæг Хъайтмазты Алан.

(«15 регион»)

Фысджыты цæдисы

Бæстон æмæ æхсызгон ныхас

Нæ республикæйы Фысджы-ты цæдисы уыд йæ правленийы уæнгты радон æмбырд. Ныхас дзы цыд Уæрæсейы Федера-цийы Фысджыты цæдисы сьезды сбабæлвæрдгон фарстатæ æмæ сæ æххæст кæнын нысантыл. Уый фæдыл правленийы æмбырды бæстон радзырдта нæ бæстæйы ацы сфæлдыстадон организа-цийы регионалон организацийы сæрдар, филологон наукаы кандидат ХОЗИТЫ Барис. Уый загъта, зæгъгæ, Уæрæсейы Фе-дерацийы Фысджыты цæдисы сьезды æвæрт æрцыд ацы сфæлдыстадон организацийы ног сæрдар, зындгонд паддза-хадон æмæ политикон архайæг, публицист, историк Владимир МЕДИНСКИЙ.

Сьезды цы фарстатыл цыд ны-хас, уыдоны сæйрагдæртæ уы-дысты Фысджыты цæдисы куыст фæахадгæдæр æмæ йын йæ кад, паддзахад, æхсæнад æмæ адæ-мы цæсты бæрзонд кæнын ны-сантимæ. Уæрæсейы Фысджыты цæдисы сæрдар, куыд профес-сионалон хæстæ æххæстгæнæг, афтæ сæрдар нæл хуындзæнæг, фæлæ советон дуджы рæстæ-джы куыд уыд, афтæ – Уæрæ-сейы Фысджыты цæдисы фыццаг нымæрддар. Йæ хæдивæдджы ном дæр ивд æрцыд бæрзонд нымæр-дары номæй. Ацы бынат, куыд Владимир Мединский хæдивæг, сьезды уынаффæйæ, бацахста нæ

бæстæйы Фысджыты цæдисы раз-дæры сæрдар, булкхон, зындгонд фыссæг, публицист, æхсæнадон архайæг **Николай Иванов**.

Сьезды ма ныхас цыд нæ бæс-тæйы центрон æмæ регионалон литературон журналтæ, советон дуджы куыд уыд, афтæ, нæ бæс-тæйы Фысджыты цæдис æмæ йæ регионалон хайæдты разамон-джыты бар бакæныныл. Æмæ ацы сфæлдыстадон ардзæдты раз-амынд, правленийы уæнгты жур-

налтæн сæйраг редактортæ æв-дæрыны æмæ сæ уыцы бынатмæ нысан кæнын хæстæ сæ бæрны бакæныныл.

Хозиты Барис ма æмбырды фехуысын кодта, ацы аз Стъара-полы крайы арæст кæй æрцæуд-зысты ирон литературæйы бонтæ. Афтæ ма бæлвæрд ныхас цыд дык-каг литературон дунæон фестиваль «Ирон фæндыр» нæ республикæйы кад æмæ радимæ саразыныл. Ны-ридæгæн ууыл куыст цæуы. Уы-

мæй уæлдай, правленийы сæрдар æмæ уæнтæ æрдзырдтой Фыды-бæстæйы Стыр хæсты Уæлахизы 80 азы кадæн Дзæуджыхъæу æмæ нæ республикæйы районы сфæл-дыстадон, номерæн изæртæ æмæ фембæлдтыгæ саразыныл. Ирон литературæйы классикæ æмæ нырыкон фысджыты æмæ поэт-тæй ацы азы юбилæртæй æгас чи нæл у, уыдоны нæмттæ аккаг хуы-зы æрымысын æмæ ныртæккæ национ литературæйы зиуæтты бабуц кæныныл.

Ныхас ма цыд ацы аз нæ рес-публикæйы Фысджыты цæдисы саразæтыл декабры 100 азы сæх-хæсты юбилей æмбæлгæ æмвæ-задыл сбабæг кæнын æмæ йæ истори æмæ абоны архайдыл чи-ныг рауадзыныл.

Ивгъуыд æнусы 60 азты нæ республикæйы Фысджыты цæдис цы æрвылазон альманах уагъ-та «Позийы бон», уый тыххæй Хозиты Барис загъта, зæгъгæ, йæ рæстæджы уый хорз хуыды кæй уыд æмæ ныр дæр йæ уадзынæн хъæуы хъæуæг фæдæттæ саразын.

Нæ республикæйы Фысджыты цæдисы сæрдар ма правленийы уæнгты æмбырды фехуысын код-та зындгонд поэт, тæлмацгæнæг, Уæрæсейы Федерацийы Фысджы-ты цæдисы уæнг **Баситы Зæл-линæйæн** лæвæрд кæй æрцыд РЦИ-Аланийы культурæйы сгуйхт кусæджы кадджын ном. Æмæ йын ратта ацы паддзахадон хорзæхы æвдисæндар.

ГАСАНТЫ Валери

Парламентæй

ТУСКЪАТЫ Таймураз:

«Æнцонæй къухы ницы 'фты»

Уыд Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы æвдæм равæрст Парламенты æртын æстæм æмбырд. Амьдта йæ Парламенты Сæрдар ТУСКЪАТЫ Таймураз.

Æмбырды архайдтой республикæйы Хицауады уæнтæ, барадон æмæ тæрхондон органы ра-замонджытæ, бынæттон хиуынаффæйады админис-трацитæ æмæ дзыллон ха-бархæссæг фæрæзты ми-нæвæрттæ.

Депутаттæ фыццаг ба-касты равæрстой «Орга-низацийы исбонадыл хъа-лон æвæрыны тыххæй» республикæйы законмæ ивддзинæдтæ бахæссны «Депутаттæ фыццаг ба-касты равæрстой «Орга-низацийы исбонадыл хъа-лон æвæрыны тыххæй» республикæйы законмæ ивддзинæдтæ бахæссны «Депутаттæ фыццаг ба-касты равæрстой «Орга-низацийы исбонадыл хъа-лон æвæрыны тыххæй» республикæйы законмæ ивддзинæдтæ бахæссны

«Депутаттæ фыццаг ба-касты равæрстой «Орга-низацийы исбонадыл хъа-лон æвæрыны тыххæй» республикæйы законмæ ивддзинæдтæ бахæссны «Депутаттæ фыццаг ба-касты равæрстой «Орга-низацийы исбонадыл хъа-лон æвæрыны тыххæй» республикæйы законмæ ивддзинæдтæ бахæссны

«Депутаттæ фыццаг ба-касты равæрстой «Орга-низацийы исбонадыл хъа-лон æвæрыны тыххæй» республикæйы законмæ ивддзинæдтæ бахæссны «Депутаттæ фыццаг ба-касты равæрстой «Орга-низацийы исбонадыл хъа-лон æвæрыны тыххæй» республикæйы законмæ ивддзинæдтæ бахæссны «Депутаттæ фыццаг ба-касты равæрстой «Орга-низацийы исбонадыл хъа-лон æвæрыны тыххæй» республикæйы законмæ ивддзинæдтæ бахæссны

менты законæд, закон-æвæрынад æмæ бынæт-тон хиуынаффæйады ко-митеты сæрдар Черныш Аслан. Йæ раныхасы уый йæ 'ргом æздæхта æнæ-хъомтимæ баст фыдра-кæндтæ фæхæддæр кæ-нын мæдзæлттæм, адæ-мы телефонтæй чи сайи, ахæм цæстфæлдæхджы-тæй сæ бахъахъæнын ба-хæсснымæ, бынæт-тон хиуынаффæйады уаг-æвæрдтæ банывыл кæ-нынимæ, экологи æмæ æндæр фарстатимæ. Уы-доны фæдыл ныхас код-той Парламенты профи-лон комитеты сæрдартæ **Черныш Аслан, Реуа-ты Ларисæ, Джиоты Ге-орги, Качараты Олег, Остыаты Георги**.

Депутаттæ ма байхуы-стой республикæйы Арæз-тад æмæ архитектурæйы министрæды хуысæнгæ-нинæгæмæ. Раныхасæ-нæг министр **Бетанты Марат** радзырдта, адæ-мы царды уавæртæ фæ-хуыздæр кæнын тыххæй министрæд цалдæр про-граммæйы кæй æххæст кæны. Стæй бæлвæрдæй æрдзырдта, сæ сæххæст кæнын хуыддæг къухы куыд æфты, ууыл. «2016 азæй нырмæ арæст æр-цыд цæран фæззæтты 2,7 милуан квадратон метры, уыдонæй 300 мин квадра-тон метры – Дзæуджыхъæ-уы», – загъта министр. Йæ ныхасмæ гæстæ, фылдæр æргом эдæхт цæуы адæ-мы хицæн кьордты цар-ды уавæртæ фæхуыздæр кæнынимæ. Уыдонмæ хаст цæуыны: Фыдыбæстæйы Стыр хæсты ветерантæ, инвалидтæ æмæ хæстон цауты ветерантæ, си-

хуызы радих кодта 250 милуан сомы.

Фарстайы фæдыл æм-доклад скодта Парламенты бюджет, хъалонтæ, исбо-над æмæ кредитон органи-зацийы комитеты сæрдары хæдивæг **Таутиты Алык-сандр**. Фарст уыд депутат **Тетцойты Георгимæ**.

Тускъаты Таймураз куыд бафипайдта, афтæмæй Дзæуджыхъæуы вагæттæ цалдæгæнæн завод у нæ республикæйы стырдар куыстæттæй иу æмæ æн-гом баст у Ирыстоны исто-рийæ. Фыдыбæстæйы Стыр хæсты азты уый уагъта санитарон вагæттæ, хæдтæхджытæ цалдæгæ-нæн вагæттæ æмæ æн-дæртæ. Уымæ гæстæ йæ бахъахъæнын Ирысто-ны кадджын истори ба-хъахъæнынæй уæлдай нæу. «Нырæккæ та ахс-джиаг у заводы дарддæры райрæст æмæ йæ эконо-микон хъомысдзинады стратегийыл бакусын», – загъта Парламенты Сæр-дар.

Фарстайы фæдыл депу-таттæ сфидар кодтой за-коны проект. Депутаттæ дыккаг бакас- мистон æмæ террористон фыдракæндтæ не 'руадзын æмæ алы динты æмæ адæ-мыхæттыты минæвæртты 'хсæн ныыл ахæстдзинæд-тæ бахъахъæныныл. Фæлæ сæ куыст æн-аипп кæй нæу, ууыл ми-нистр сразы æмæ загъта, уыцы аиппытæ аиуварс кæныныл кæй архайыны, уый. «Ивгъуыд аз фæфыл-дæр фыдракæндты ны-мæц, уымæ, адæймаджы æнæниздзинадæн уæззау зиантæ æрхæссны фыд-ракæндты нымæц дæр», – загъта раныхасгæнæг æмæ бæстон æрдзырд-та, хæцæнгарзы, стæй наркотикты æнæзакхон зилдхимæ, машинæтæ давынимæ æмæ барæд ха-лæн æндæр цаутимæ баст фыдракæндты ныхмæ пæллицæйы куджытæ афæдзы дæргъы куыд ар-хайдтой, ууыл.

Раныхасы фæдыл фарс-тытæ æмæ фиппаинæгты уыд депутаттæ Джиоты Георгимæ, **Андрей По-повмæ**, Остыаты Георги-мæ, **Хæдарцаты Аслæн-бегмæ**.

Фарстайы фæдыл æм-доклад скодта Парла-

дæр æмæ æвæгæсæгæй баззайæг сывæллæттæ, æрыгон бионтæ, æрыгон специалисттæ æмæ афтæ дарддæр.

Фарстайы фæдыл æм-доклад скодта Парламенты хæдзарæд æмæ арæзта-дон политикæйы фарстаты фæдыл комитеты сæрдар Остыаты Георги. Фарсты-тæ æмæ фиппаинæгтæ уыд Парламенты Сæрдары хæдивæг **Дойаты Светла-нæмæ**, депутаттæ **Уырта-ты Аланмæ**, **Цæллагты Жаннæмæ**, Джиоты Георги-мæ, **Дыдарты Сослан-мæ**.

Фарстайы ахсджиагдзи-над бафипайдта Тускъаты Таймураз дæр. «Цæран-уæттæ арæст цæуы бирæ, фæлæ сæ балхæнын бирæ-рæстæн сæ бон нæу. /Ергъты рæстмæ хъæуы цæст дарын. Зын у уый, фæлæ æнцонæй къухы ницы 'фты. Цæвæрæнды фарстайæн дæр ис алыг кæнæн, бæстон хуыддæ-гæй йæм куы бавналай, уæд», – бафипайдта Парла-менты Сæрдар.

ДЕДЕКАТЫ Зæлине

27 марты – Театры дунæон бон

Фестивалы фыццаг дзындз (жемчужина)

Нæ республикæ рагæй дæр театралон республикæйыл нымад у, æрмæст паддзахадон театртæ нæм ис æхсæз. Хихъæппæри-садон театртæ цы хъæуты нæй, ахæмтæ стæм сты, фылдæргæн-гæ цæуы адæмон театры нымæц. Уыдонæй сæ алкæцы дæр у ирон культурæйы фæрдыг.

Бæрæгбонны агъоммæ Тæбæхсæуты Балойы номыл Ирон ака-демон театр бабæрæг кодтой студенттæ, ЦИПУ-йы ректор æмæ ахуыргæнджытæ. Уыцы бон дзы сæрмагондæй цыд фестиваль «Вакхангов. Путь домой»-ы фыццаг фестивалы дзындз, Кокайты Тотрадзы пьесæ «Гæздæнтæ»-мæ гæстæгæ 'вæрд спектакль. Сту-денттæ йæ фæдтой Пушкины картæйы билеттæм гæстæгæ.

Нæ уацхæссæг

Æмбырд

Инвалидтыл узæлд

Æнæниздзинады цыбыргонд гæнæнтимæ адæймагтæгæ уадæнцой уагæй кæдæм бацау-дысты, Цæгат Ирыстоны ис 350 ахæм объект бæрц.

Уæрæсейы Президенты Æххæстбарджын ми-нæвар Цæгат Кавказы федералон зылды Юрий Чайка кæй амьдта, уыцы æмбырды архайджы-тæ æрныхас кодтой, æнæниздзинады цыбыр-гонд гæнæнтимæ адæймагтæгæ спортивон сек-циты нырæй парахатдæрæй цæмæй архайой, уымæн саразинаг мадзæлттыл.

Цæгат Ирыстоны ацы къабазы архайæг 1375 адæймагæй 790 адæймаджы сты æстдæс азæй кæстæртæ. Сæрмагонд æфсæддон операций архайджытæ се 'ргом спортмæ кæй здахынц, уымæн ис стыр ахадындынад. Фарон адонæй æртындæс адæймаджы нæ республикæйы кад хъахъæдтой инвалидтæ æмæ æнæниздзина-ды цыбыргонд гæнæнтимæ адæймагтæ 'хсан æппæтуæрæсеон æмæ регионты иумæйаг спор-тивон ерысты æмæ дзы цалдæр хæрзиуæджы рамбылдтой.

Æнæниздзинады цыбыргонд гæнæнтимæ адæймагтæгæ спортивон секциты дарддæр дæр цæмæй архайой, уымæн ахъаз кæндзыстæм.

Нæ уацхæссæг

Культурæ

«Фæндыр» – социалон куыстуат

Æртын цыппар азæмæ цал му-зыкалон инструменти саразтой ацы куыстуаты мастертæ, уый зын загъан у. 1991 азы УЗЕГА-ТЫ Тамерлан æй куы саразта, уæдæй дзы бирæ ивдзындæгæ 'рцъд, зынгæ фæфылдæр сты ра-уагъд фæндырты хуызтæ. Æнæ-ивгæ баззад сæ ахаст, цы фæн-джын хуыздæгæ хæст сты, чи дзы фæллоу кæны, уыдон.

сæхæдæг дæр афтæмæй базыд-той куысты суæгдзындæгтæ.

Æппæт инструменттæ дæр къу-хæй кæнынц, уый та уæлдай ахс-

удынонл не 'ххæссынц. Бæрнон у сæ архайд, мастер дзуапп дæт-ты æппæтыл, æрмæг æвзарынæй райдай, æмæ, кæй саразта, уыцы инструменти хъæлæсы зæлдæй фæу. Бирæ рæстæг ыл бахардз вæййы, бирæ арагæг у æрмæгæн йæхицæй дæр. Æмæ ма иу хуыз-даджы тыххæй æнæзæгъгæ нæй: йæ фæндыр кæмæн фæхæлы, уый йæ 'рбахæссы ардæм. Зонынц, кæй йæм базилдзысты, куы ба-хъæуа, уæд ын йæ хæйттæ дæр кæй сног кæндзысты.

Æртæ азы размæ «Фæндыр» ны-мад æрцъд социалон куыстуатыл. Алы мастер дæр дзы хъахъæны æмæ парахат кæны ирон культурæ. Арæх архайынц уæрæсейаг рад-дыстытæ æмæ конкурсты, респу-бликæйы æххуысæй сæ зæрды дарддæр дæр ис рæвзты къахыл лæууы.

Нæ уацхæссæг

Хъысмæты фæзилæнтæ

Цард кæмæй фидыдта

Дзæнæты бадинаг фыдæлтæ хорз зыдтой бинонты фарн, нæ царды фидан сылгоймаг – царддæтгæгæй арагæ кæй у, æмæ сылгоймаджы фарынл æфтыдтой, йæ кадæн ын дзуарау табу кодтой. Цард кæй фарнаг фидауы, нæлгоймаджы арфæйаг хуыздæгтæм чи разæнгард кæны, ахæм куырыхон хæрзæгъдау, намысджын, хъæппæрдджын, фæзминаг сылгоймагтæ Иры зæххыл рагамантай абномæ бирæ ис.

Мад-хъайтары ном чи хаста, уыцы хурвидыц сылгоймаг Сакка-ты-Хъодзасты Пъланы чызг Заркæйы цытджын ном мæсæм йæ мæласты фæстæ. Заркæ йæ рух дунейæ ахицæн. Йæ фæрнæйыдæг цардвæндаг йæ хъæбултæ, йæ хи-уæттæ, бирæ зонгæтæн сисис мы-синаг... Йæ фæлмæн цæстæнгас, йæ рæстæг зондæхаст æмæ сыг-дæг уд, зæрдæйы конд рухс мы-синагæн баззадзысты. Заркæ уыд æрфыгау ирд, арвау – хурæргом, суадон дону сыгъдæг, Бонвæр-нон стъалыйау æрттывгæ уды хи-цау, ныййарæг-мад, арæхстджын хуыйæг, къухарæхст судзин æмæ æндахæй. Нæлгоймаджы уæлæдæ-рæс, нымæтæй суанг дзабырмæ, сылгоймаджы алы уæздан дзау-ма хуыйæг æмæ кæрдæг, арæзта цыллæйæ хуыссæнæмбарзæнтæ, къулыл ауыгъд нывæфтыдтæ. Йæ цæхх æмæ кæрдзын рæдауæй лæвæрд та уыд æрдхæрæн. Хыс-сæ цас фæзмæста, цал бæлццон æмæ уазæгæн балæггæд кодта, уыдонæн бирæ у сæ нымæс. Йæ мæрдтæмвæндагæн æвдзыстæн уыдысты Ирыстоны кæмттæй, горæттæй, хъæутæй æрцæуæг мæрддзыгтæ. Уæлæуон рух царды Хуыцау адæймагæн уæ-лæмхасæн дзууæ царды æмгъуыд куы раттид, уæддæр ныййарæ-джы лæггæд нæй бафидан. Уымæн æмæ мад у иунаг, Райгуырæн бæстæйлау сæ иуæн дæр нæй раи-вæн æндæрæй.

Дзууадæсæм сывæллон, æртык-каг чызг Заркæйы райгуырæд ный-йарджытæн уыд цардамонды хор-зæх. Дзыккæхæх чызджы фæстæ царды рухс фæдта дæсæм лæппу Агуыбе. Цард хæхбæсты уæззау уыд, фæлæ Пълан æмæ Сурагт сæ зæнæгæн лæвæрдтой ахуырæт сæ фæндаг. Стыр-Дыгуры скъолойы Хъодзасты скъоладзаутæ уыдысты цæвиттойнаг сæ 'гъдау æмæ ахуыр-æй. Фыдыбæстæйы Стыр хæст-ты размæ, цард, афæдзы рæ-сугъд афон уалдзæгау, дидинæг калдта. Цардбæллон зæрдæтæ циндзинадмæ æнхæлæмæ кæс-гæйæ, бонæй-бон хуыздæрмæ бæлгæйæ, æнæнхæлæджы сæхи скъуырдыт фидбонæ æвирхъау-дынадыл. Аманд æмæ æнамонд фæрсæй-фæрсæмæ цæуынц. Арв æмæ зæххы 'хсан фашизмы фы-дæх емынагæн анхæвзта. Рай-гуырæн бæстæ нæмгуыты, бом-бæты цæхæр æмæ фæздæджы хуыдуг кодта. Суздæгæ цыфиддæр знаг. Тых дон хæрдмæ ласы. Фа-шистон тугмондаг æрдонтæн ны-къуырды раттын хуыд, æмæ фæсте нæ лæууыдысты Ирыстоны саг-сур фæсивæд, сæмæ – Заркæйы фондз æфсымæры. Пъланы хур-æнгас цыппар фыртыл тохы быды-ры æнустæм бамынг сæ цард-уалдзæг.

Ирыстоны фарн, мыггаджы на-

мыс, комбæсты фæтк, къонайы ардзæсты кад, сæ миддунейы æрдзон хуызы кæмæн бацъдыс-ты, уыцы арфæйаг адæймагтæй уыдысты дзууæ цардæмбалы, Дыгургомы, Хъалнæгъты хъæук-каг Саккаты Дотти æмæ Стыр-Дыгурæй Хъодзасты Заркæ.

Саккаты Дотти Фыдыбæстæйы Стыр хæсты размæ лæппуы ка-рæй лæджы карма бахызт, аф-тæмæй мыггагæн, Фыдыбæстæ-йæн хурæй фидуæг уыд, зæххæй – фæдисон. Дзылæлæй аманд ны-мадта йæхи амандыл. Ног соци-алистон цардæртæ йæ зæрдæмæ арф райста æмæ йын йæ фæ-дзæхст æмæ намысæн цырагъда-рæй лæууыд. Афтæ уыд йæ уды фарны домæн, æмæ фæдисы цæ-уыны куы бахуыд, фыдызæхх æх-хуыс куы агуырда йæ хъæбултæй, уæд Дотти Сырх æфсады службæ кад æмæ фарны ахицæн код-тæ, фæлæ уыцы бон... Дуне ра-фæлдæхт. Фæдисы уац Советон бæстæйы иу кæронæй иннæмæ ахæццæ, судзгæ, арагæ. 1418 – хæсты фыдохы бонтæ 53-æм дивизийы хæцгæйæ, Дотти йæ автоматчыты ротæимæ ныгуылæ-нрæдæм пыргæнгæ цыдис фа-шистон æрдонты. Уæлахизы хур сыл скасты фашизмы лæгæт Бер-лины. Дотти хорзæхджын æрцъд йæ хæстон стухтæдзындæй ты-ххæй Сырх Стъалы. Фыдыбæстæйы хæсты фыццаг къæпхæны орден-тæ æмæ бирæ майдантæ. Хæст-ты фæстæ Саккайы-фырт куыста Мæхческы районы финансы ха-йады. Стыр-Дыгуры скинолайы ны-мæрдæр æмæ фæскомæддисонты раздзæгæй та куыста, йæ дзык-

кутæ дзууæ быды йæ зæвæттыл кæмæн æндзæвæдысты, арвайдæ-нау тæмæнкалгæ чызг Хъодзас-ты Заркæ. Дотти йæ комбæстаг чызджы æгъдау, уæздандинад æнæбафиппайгæ нæ фæци. Лæппу æмæ чызг уарзондзинады хызы стыхтысты. Фыццаг фембæлд, фыццаг уарзт, уыдон зæрдæйæн Бонвæрнон стъалыйау сты. Дзу-уæ амондагуæргæн сæ уарзты дидинæг æххæстæй райнæд, уарзæгой зæрдæтæ кæрдзæ-мæ сыгъзæрин дæгъæлтæ ссард-той. Æвидигæ уарзты суадæттæ æххæрдзæнтæй фурды уылан-тау абухтой. Зæххыл Хуыцауы арфæйæ хъомысджындæр нæй, аманд æмæ фарн дæр Хуыцауы размæ сты. Дунескæнæг æмæ йе сконд зæдтæ сæ хорзæх рат-той Дотти æмæ Заркæйæн. Зар-кæ Саккаты къонамæ фарны къах куы бавæрдта, уæд дзууæ цард-æмбалы цардамонды æртæ бæ-лоны Таймазы хохæй ратахтысты, Уæххæцы хъæуы сæрма æртæ зылды æркодтой æмæ Саккаты уæлхæдзары тигъыл æрбадтысты. Бæлон у царды фидауы фиду-æг. Хистæртæ йæ цардамонды га-джидæуæй фæнысан кодтой, æмæ комбæсты циндзинады зæлтæ ай-зæллыдысты.

Амондджын вæййынц ныййар-джытæ, царды акаг фæдонтæ кæмæн сæнтисы. Уæдæ цы ар-фæйаг хуыддаг у, хъæбултæ куы фæбæззтой, уæд хур кæсы æмæ ныййарджытæм. Уыцы хуры тавсæй зæрдæйы хæрмæдинад банкæрдтой уæлæуон царды рух дзæнæты бадинаг Дотти æмæ Заркæ. Сывæлæтты бардуаг мады зæд ныййарджытæн балæ-вар кодта æртæ фыртæ: Фидар, Созыр, Артур æмæ æртæ чызджы: Аллæ, Земфирæ, Валæ. Æхсæзæй дæр райстой уæлдæр ахуырæт, ссардтой сæ аманд. Бастухтыс-ты рæстæдзæ куы зыууæттæй, бæс-тон, бæлырд нысантæм тырнæг кæстæртæй. Хыгæгæн, мадызæ-нæг фæхъахыр сты хистæр æфсы-мæр Фидарæй. Æгъарты мæлæт æнæнхæлæджы æрбалаууыд Саккаты дуармæ. Адзæлæн мадзæл нæй. Фидары хъæбултæ Эдуард, Алан, Светæ сæ мад Ларисæимæ Дотти æмæ Зарæйы байзæддæгæ-мæ мыггаджы фарн, хæдзарвæн-даджы кад æмæ намыс зæронды карма фæрнæй фæхæссæнт. Ацы номарæн уацхуыд чи бакæса, уы-донмæ фарн бадзурæд æмæ цыны хуыддæгтæ кæндæ æмæ хуысæд!

ГУЫЛÆРТЫ Барис, æхсæнадон уацхæссæг

Фыссынц «Рæстдзинад»-мæ

Сæ хъысмæт бæллицæг нæ рауаг

Алкæмæн йæ цард йæхи фæндæг нæ рауаг, кæмдæр сæхæдæг бавзарынц зындзинадтæ, кæмдæр та – сæ кæстæртæ. Къойты Ахмæт æмæ йæ бинойнаг Дзыгайы Кæрдзыны хъæуы зыдтой ирон æгъдауыл хæст адæмæй.

Цы сыхбæсты цардысты, уым сын уыд кад æмæ рад, сæхæдæг алы хуыддæг-мæ дæр уыдысты къæрцхъус. Хуымæтæ-джы бæрæгбон не скодтаиккой, зыдтой сын сæ ахадындынад. Ахмæт уыд тынг хъæлдзæг адæймаг, чындзасты, куыды-иу куы скафыл, уæд-иу ыл адæм сæ цæст æрæвæрдтой. Йе уæнгты айтæй бæрæг дардта, кæстæртæ йæм кæсынæй не 'фæстысты.

Цы уынджы цардысты, уый дæр йæ сыгъдæгдзинадæй бæрæг дардта, но-джы ма дзы уыдис цъай дæр. Цæрджытæ йæм æппынæдзых цыдысты. Цъайы цур – кæддæриддæр æфснайд, уыд дзы ведра, уый руаджы цъайæ истой дон. Цин æмæ зыаны дæр Ахмæт уыд дзуаппдæттæг, цы бæрнон хæсы бацъдаид, уымæн æнæ скæнгæ нæ уыд. Дзыга дæр уыд сæрæн, рæвдз, æгъдау амьдта кæстæртæн.

Бинонтæн рантыст æртæ фыртæ æмæ иу чызг. Гагуыдз, Быдот, Толик æмæ Ми-линкæ ахуырмæ уыдысты рæвдз. Гагуыдз скъолойы фæстæ бацъд Грознайы хæстон училищæмæ, фæдис æй сырх дипломи-мæ. Училищæйы йæ бауæрдтой ахуыргæ-нæгæй. Йæ афон куы 'рцъд, уæд бакодта бинонты хуыддаг, ракуырда Бæдоаты Азæйы. Сæ чындзæхсæвы Ахмæт æмæ Дзыга ахæм кафт скодтой, æмæ сыл хъæубæстæ сæ цæст æрæвæрдтой.

Бæргæ бæллыдысты амандмæ æры-гæттæ, фæлæ райдыдта Фыдыбæстæйы Стыр хæст æмæ сæ фæхицæн кодта. Хуавыдысты ма Грознайы сæ фæлдæд суазынамæ ссæуын, фæлæ уыдæттæн рæстæг нал уыд. Гагуыдз ма фæдта йæ-хиуæтты, загъта сын, Быдоты мемæ кæ-нын, зæгъгæ. Хæст йæ тæмæны бацъд, æрыгон лейтенантæн йæ бар бакодтой взвод. Йе 'фсымæр – йæ фарсмæ, афтæ-мæй размæ бырстой, фæлæ иу тохы Бы-дот уæззау цæф фæдис. Фæхæццæ йæ

кодтой хæстон госпитæлмæ, Гагуыдз æй агуырда, фæлæ йыл, госпитæлмæ хæс-тæг, сæмбæлд рæмудзæны схыс, аф-тæмæй фæмард.

Быдот ма цæнкыултæй сыздæхт йæ фыды уæзæгмæ, æхсæнадон куыст код-та. Хъæуы астæу скæхтой æфсымæрон ингæн, уырда æмæ хъæукæгтæ, сæ ра-зæй – Нæкуысаты Мустанбег, афтæмæй къуылдымтæй ластой мæрдты. Быдот та сæ æвæрдта ингæны. Балæггæд кæнын-мæ рæвдз уыд Къойты лæппу, раст – йæ фыды æнгæс. Иуафон клубы сæвæрд-той пьесæ, йæ роль хъызгæйæ, Быдо-тæн æваст йæ сæр срыст æмæ сурау фæдис.

Уыйадыл йæхиуыл нал схæцъд Быдот. Афтæ фæцудын кодта йæ мæлæтæй Къойты хæдзар, сæ цардæй кæрæдзи фæдыл ахицæн сты Ахмæт æмæ Дзы-га дæр. Сæ фыртæй Толик дæр райста уæлдæр ахуырад, фæлæ йæ цард рауад цыбыр. Ахмæты хæдзар куынгæ кæнын райдыдта бинонтæй, Гагуыдзы лæппу Барис айрæст, сахуыр кодта, Елхоты кон-сервганæн заводы директорæй кусын райдыдта. Йæ цард баиу кодта Мырыкаты Зæирæимæ.

Бавнæлдтой æрыгæттæ сæ цард ара-зынамæ, фæлæ цы загъдæуа хъысмæ-тæн, Барис дæр ацыд йæ цардæй. Йæ фæстæ та – Милинкæ. Фæлæ Зæирæ Къойты хæдзар цудын нæ бауагъта, схъ-мыл кодта фæзминаг лæппу – Робер-ты. Мырыкаты Зæирæ Къойтæн разынд арфæйаг чындз, нæ фæшудыдта, йæ лæппуæн у ныфсы хос. О, хæдзарвæн-даджы кæстæртæн сæ цард сæхи фæн-диæг нæ рауад, фæлæ хъысмæты ныхмæ не 'рлаудзынæ...

БОГАЗТЫ Арсæмæг, Кæрдзыны хъæуы хистæр

Цæстæнгас

Уалдзыгон сагъæс

Уалдзæг ралæууыд. Фæлæ йæ бирæтæн сæ цæстытыл куы баныхасай, уæддæр æй нæ уынынц, сæ хуысты сын гукк куы ныкканай, уæддæр сæм нæ хуысы.

Æрцъдыс та зæхкусæ-джы сагъæстæнæн, ка-тæйттæгæн рæстæг. Сæумæцъыккæй, сæумæ-цингуыраг та кæрæдзи-мæ хъæр кæнынц мæ æмарæн сыхæгтæ Абайты Будзи æмæ Елбачиты Та-мерлан, Абайты Алан æмæ Сталбег æмæ кæрæдзи-

та – бæхы рохтыл. Æз нæ хуыды кæнын, æмæ ис-куы нæ цæхæрдон æнæ куыстæй ныуагътам. Цыдæртæ базыдтон, фæлæ уæддæр мæ уар-зон сыхæгты дæр цæ-мæйдæрты бафæрсын. Фæрсын хорз у, фæрсæг рæдигæ нæ кæны. Тынг-

ийæн уалдзæджы арфæтæ кæнынц. Уыдон сæ 'ппæт дæр сты, зæххæй æф-сæрмы чи кæны æмæ йæ цæхæрдон æнæ куыстæй чи нукуы ныуагъта, ахæм адæм.

Будзи уалдзæгыл афтæ фæцин кæны, æмæ ма цыиуы зæллангæнæг хъæлæстæ дæр йе 'хсит-тæй бафæзмы. Æз дæр зноны лæппу нал дæн, мæ зæронды карма бацъд-дæр æмæ зæххы куысты цыдæртæ базыдтон. Мæ фыдыфид Болла мын фыц-цаг йæхи арагът чысыл ру-вæн ныссагъта мæ къухты æмæ та – цæхæрдонмæ. Хуым-иу æй куы кодтам, уæд-иу бæхы рохтыл фыц-цаг æй хъыдæнтæ, стæй-иу мæ фæдимæ кæрæдзи баивтам æмæ-иу гутоны къухтыл æрхæцъдтæн, уый

дæр Будзийы фæфæрсын, уымæн æмæ цыфæнды фæлтæрдджын агрономæй дæр хуыздæр зоны зæххы куыст, алцъдæр йæхæ-дæг бавæрста. Чи зоны, мады гуыбынæй дæр исты хорзæдзинадтæ рахæс-сынц, туг хæссы, зæгъгæ, фæзæгъынц. Будзи æмæ Сталбеджы фыд Хуысинæ дæр хорз зæххусæг лæг уыд, уæдæ Аланы фыд Таймураз дæр афтæ.

Уыдон сын сæ туджы ба-уагътой зæхмæ уарзон-дзинад. Фæлтæр фæлтæры ивы, æмæ мæн мары иу хуыд-даг, нæ фæстæ кæстæртæ зæхмæ куы нæ тасой, зæх-хы куыст куы нæ уарзой, уæд сæм цавæр фидæн æнхæлæм кæсы? Хис-тæртæн цалынам сæ бон у, уæдмæ сæ белтæ, сæ

рувæнтæ, сæ халамæр-зæнтæ, сæ сагæйттæ нæ згæ кæндзысты, фæлæ сæ куы æрæвæрой, уæд куыд уыдзæн?

Куы акæсай, уæд адæ-мæн сæ армьтæгæнæн йæс зæххытæ дæр бæх-кæрдæг æмæ пысыра систы, схæмæлæ сты. Змæлæг сæ нæй æмæ сæ тæхсалтæ, мыстулджы-тæ, сæлæвæртæ æрбонтæ кодтой æмæ адæмы хæ-дзарон мæргътыл туга-рæн кæнынц – цæгъдынц сæ. Хистæртæн сæ бон ницъуал у, кæстæртæ та хуыскастæутæуæ зæхмæ нæ гуыбыр кæнынц. Фæлæ дын тилифонмæ гæсгæ зонд амандзысты, уый фæдтæ бакусын хъæуы, уый та – афтæ, сæ къух та уа-зал донæ нæ тулынц, дæл-гоммæ къус уæлгоммæ сфæлдæхын зивæг кæ-нынц. Цы, дам, нæ хъæны, уый, дам, базары балхæн-дзыстæм. Омæ, гormæт-тæ, базарты цы дыргътæ, халсартæ, хъацæн кæрдæ-джытæ ис, уыдоныл дæр чидæртæ тухæн кодтой, æндæр сæхи æгъдауæй не 'рздысты.

Æмæ сымах хуызæн куы хуыды кæной уыдон дæр, уæд уыцы базартæ гаффутты хуызæн куы уы-дзысты, æмæ ма уæд та цы хæрдзыстут?

Уалдзæг ралæууыд. Нырмæ мын мæ фæллад æхсызгондзинад лæвæрд-та, фæлæ мыл æртæфсты æмæ мæхи арагът чысыл ныллаг бандоныл æр-бадтæн æмæ æрхæндæг хуыдыты æрныгуылд-тæн.

Зæронд гал ауæдз нæ халы, фæлæ уый дæр иу халт йæ уæрджытыл æр-хуы æмæ йæ гайлæгтæм акæсай. Гайлаг та родæй бæрæг у...

Уалдзæг ралæууыд... Хъæбулы хъæбул Сос-лан мæм цингæнгæ æр-базгъордта. Æз сыстæд-тæн æмæ йæ бандоныл æр-бадын кодтон, æмæ та мæ бел мæ къухтæм райстон. Уый мæм иу-дзæвгар фæкæст, стæй мын афтæ: «Баба, сбæд, æри-ма дæ бел, ныр та æз акусон». Афтæмæй йыл фондз азы дæр нæма цæуы...

АБАЙТЫ Эдуард

31 Понедельник

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

05.00 Доброе утро 0+
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 Модный приговор 0+
10.10 Жить здорово! 16+
10.55 АнтиФейк 16+
11.25, 12.15, 17.00, 18.30 Информационный канал 16+
15.15 Давай поженимся! 16+
16.05 Мужское/Женское 16+
18.00 Вечерние новости
19.35 30 лет вместе. Игры, в которые играют люди 12+
21.00 Время
22.00 Т/с «Любовь Советского Союза» 16+
23.00 Большая игра 16+
00.00 30 лет вместе. Магия кино 12+
01.25, 03.05 Подкаст.Лаб 16+

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 12+
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00, 03.00 Вести
09.30, 11.30, 21.10 Вести. Местное время
09.55 О самом главном 12+
12.00, 18.00 60 минут 12+
14.30, 02.00, 03.30 Т/с «Зацепка» 12+
17.00 Малахов 16+
21.30 Т/с «Дама с собачкой. Новые серии» 16+
23.30 Вечер с Владимиром Соловьевым 12+

1 Вторник

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

05.00 Доброе утро 0+
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 Модный приговор 0+
10.10 Жить здорово! 16+
10.55 АнтиФейк 16+
11.25, 12.15, 17.00, 18.30 Информационный канал 16+
15.15 Давай поженимся! 16+
16.05 Мужское/Женское 16+
18.00 Вечерние новости
19.30 30 лет вместе. Магия кино 12+
21.00 Время
22.00 Т/с «Любовь Советского Союза» 16+
23.00 Большая игра 16+
00.00 30 лет вместе. История специальных проектов 12+
01.25, 03.05 Подкаст.Лаб 16+

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 12+
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00, 03.00 Вести
09.30, 11.30, 21.10 Вести. Местное время
09.55 О самом главном 12+
12.00, 18.00 60 минут 12+
14.30, 02.00, 03.30 Т/с «Зацепка» 12+
17.00 Малахов 16+
21.30 Т/с «Дама с собачкой. Новые серии» 16+

2 Среда

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

05.00 Доброе утро 0+
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 Модный приговор 0+
10.10 Жить здорово! 16+
10.55 АнтиФейк 16+
11.25, 12.15, 17.00, 18.30 Информационный канал 16+
15.15 Давай поженимся! 16+
16.05 Мужское/Женское 16+
18.00 Вечерние новости
19.30 30 лет вместе. История специальных проектов 12+
21.00 Время
22.00 Т/с «Любовь Советского Союза» 16+
23.00 Большая игра 16+
00.00 30 лет вместе. Больше, чем спорт 12+
01.30, 03.05 Подкаст.Лаб 16+

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 12+
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00, 03.00 Вести
09.30, 11.30, 21.10 Вести. Местное время
09.55 О самом главном 12+
12.00, 18.00 60 минут 12+
14.30, 02.00, 03.30 Т/с «Зацепка» 12+
17.00 Малахов 16+
21.30 Т/с «Дама с собачкой. Новые серии» 16+
23.30 Вечер с Владимиром Соловьевым 12+

3 Четверг

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

05.00 Доброе утро 0+
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 Модный приговор 0+
10.10 Жить здорово! 16+
10.55 АнтиФейк 16+
11.25, 12.15, 17.00, 18.30 Информационный канал 16+
15.15 Давай поженимся! 16+
16.05 Мужское/Женское 16+
18.00 Вечерние новости
19.25 30 лет вместе. Больше, чем спорт 12+
21.00 Время
22.00 Т/с «Любовь Советского Союза» 16+
23.00 Большая игра 16+
00.10 30 лет вместе. Игры, в которые играют люди 12+
01.30, 03.05 Подкаст.Лаб 16+

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 12+
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00, 03.00 Вести
09.30, 11.30, 21.10 Вести. Местное время
09.55 О самом главном 12+
12.00, 18.00 60 минут 12+
14.30, 02.00, 03.30 Т/с «Зацепка» 12+
17.00 Малахов 16+
21.30 Т/с «Дама с собачкой. Новые серии» 16+

4 Пятница

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

05.00 Доброе утро 0+
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.20 Модный приговор 0+
10.10 Жить здорово! 16+
10.55 АнтиФейк 16+
11.25, 12.15, 17.00 Информационный канал 16+
15.15 Давай поженимся! 16+
16.05 Мужское/Женское 16+
18.00 Вечерние новости
18.40 Человек и закон 16+
19.45 Пове чудес 16+
21.00 Время
21.45 Голос. Новый сезон 12+
23.30 Классика Первого. «Ночной Дозор» 16+
01.40 Подкаст.Лаб 16+

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 12+
09.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00, 03.00 Вести
09.30, 11.30, 21.10 Вести. Местное время
09.55 О самом главном 12+
12.00, 18.00 60 минут 12+
14.30 Т/с «Зацепка» 12+
17.00 Прямой эфир 16+
21.30 Ну-ка, все вместе! Хором! 12+
00.05 История Большой Страны 12+
01.05 Х/ф «Идеальный пациент» 12+

ГТРК «АЛАНИЯ»

«Алания» канал «Россия 1»
05:07; 05:35; 07:07; 07:35 Местное время. Вести-Ирстон. Утро
06:07; 06:35; 08:07; 08:35 Местное время. Вести-Алания. Утро
09:30 Местное время. Вести-Ирстон
09:45 Утро России. Алания
09:55 Канал «Россия 1»
11:30 Местное время. Вести-Алания
11:55 Канал «Россия 1»
21:10 Местное время. Вести-Алания
21:30 Канал «Россия 1»
«Алания» канал «Россия 24»
15:00 Россия 24. Местное время
15:30 Канал «Россия 24»
17:30 Россия 24. Местное время
18:00 Канал «Россия 24»

НТВ

04.45, 08.25, 10.35 Т/с «Морские дьяволы. Особое задание» 16+
06.30 Утро. Самое лучшее 16+
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 Сегодня
13.25 Чрезвычайное происшествие 16+
14.00 Место встречи 16+
16.45 За гранью 16+
17.50 ДНК 16+
20.00 Т/с «Оперативная память» 16+

23.30 Вечер с Владимиром Соловьевым 12+

ГТРК «АЛАНИЯ»

«Алания» канал «Россия 1»
05:07; 05:35; 07:07; 07:35 Местное время. Вести-Ирстон. Утро
06:07; 06:35; 08:07; 08:35 Местное время. Вести-Алания. Утро
09:45 Утро России. Алания
09:55 Канал «Россия 1»
11:30 Местное время. Вести-Алания
11:55 Канал «Россия 1»
21:10 Местное время. Вести-Алания
21:30 Канал «Россия 1»
«Алания» канал «Россия 24»
17:30 Россия 24. Местное время
18:00 Канал «Россия 24»

НТВ

04.45, 08.25, 10.35 Т/с «Морские дьяволы. Особое задание» 16+
06.30 Утро. Самое лучшее 16+
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 Сегодня
13.25 Чрезвычайное происшествие 16+
14.00 Место встречи 16+
16.45 За гранью 16+
17.50 ДНК 16+

23.30 Вечер с Владимиром Соловьевым 12+

ГТРК «АЛАНИЯ»

«Алания» канал «Россия 1»
05:07; 05:35; 07:07; 07:35 Местное время. Вести-Ирстон. Утро
06:07; 06:35; 08:07; 08:35 Местное время. Вести-Алания. Утро
09:30 Местное время. Вести-Ирстон
09:45 Утро России. Алания
09:55 Канал «Россия 1»
11:30 Местное время. Вести-Алания
11:55 Канал «Россия 1»
21:10 Местное время. Вести-Алания
21:30 Канал «Россия 1»
«Алания» канал «Россия 24»
17:30 Россия 24. Местное время
18:00 Канал «Россия 24»

НТВ

04.45, 08.25, 10.35 Т/с «Морские дьяволы. Особое задание» 16+
06.30 Утро. Самое лучшее 16+
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 Сегодня
13.25 Чрезвычайное происшествие 16+
14.00 Место встречи 16+
16.45 За гранью 16+
17.50 ДНК 16+
20.00 Т/с «Оперативная память» 16+
22.15, 00.00 Т/с «Пять минут тишины. Море и горы» 12+
00.55 Т/с «Чужой район» 16+

23.30 Вечер с Владимиром Соловьевым 12+

ГТРК «АЛАНИЯ»

«Алания» канал «Россия 1»
05:07; 05:35; 07:07; 07:35 Местное время. Вести-Ирстон. Утро
06:07; 06:35; 08:07; 08:35 Местное время. Вести-Алания. Утро
09:30 Местное время. Вести-Ирстон
09:45 Утро России. Алания
09:55 Канал «Россия 1»
11:30 Местное время. Вести-Алания
11:55 Канал «Россия 1»
21:10 Местное время. Вести-Алания
21:30 Канал «Россия 1»
«Алания» канал «Россия 24»
17:30 Россия 24. Местное время
18:00 Канал «Россия 24»

НТВ

04.45, 08.25, 10.35 Т/с «Морские дьяволы. Особое задание» 16+
06.30 Утро. Самое лучшее 16+
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 Сегодня
13.25 Чрезвычайное происшествие 16+
14.00 Место встречи 16+
16.45 За гранью 16+
17.50 ДНК 16+

ГТРК «АЛАНИЯ»

«Алания» канал «Россия 1»
05:07; 05:35; 07:07; 07:35 Местное время. Вести-Ирстон. Утро
06:07; 06:35; 08:07; 08:35 Местное время. Вести-Алания. Утро
09:30 Местное время. Вести-Ирстон
09:45 Утро России. Алания
09:55 Канал «Россия 1»
11:30 Местное время. Вести-Алания
11:55 Канал «Россия 1»
21:10 Местное время. Вести-Алания
21:30 Канал «Россия 1»
«Алания» канал «Россия 24»
17:30 Россия 24. Местное время
18:00 Канал «Россия 24»

НТВ

04.45, 08.25, 10.35 Т/с «Морские дьяволы. Особое задание» 16+
06.30 Утро. Самое лучшее 16+
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 Сегодня
13.25 Чрезвычайное происшествие 16+
14.00 Место встречи 16+
16.45 За гранью 16+
17.50 ДНК 16+

ПЯТЫЙ КАНАЛ

05.00, 09.00, 13.00, 17.00 Известия 16+
05.25, 06.05, 06.35, 07.20, 09.30, 10.20, 11.15, 12.05, 13.30, 14.20, 15.15, 16.05, 17.30, 18.20, 19.00, 19.45, 20.40, 21.25 Т/с «След» 16+
08.05 Фирменный рецепт с Емельяненко 12+
08.40 Знание-сила 0+
22.20, 00.30 Т/с «Свои-6» 16+
23.05, 01.15 Т/с «Свои-3» 16+
00.00 Известия. Итоговый выпуск 16+
02.00, 02.45, 03.20, 04.00 Т/с «Свои-2» 16+

КУЛЬТУРА

06.30 Диалоги о животных. Лоро Парк. Тенирифе 16+
07.15 Театральная летопись 16+
07.40 Черные дыры. Белье пятна 16+
08.20 Невский ковчег. Теория невозможного 16+
08.50, 10.21 Х/ф «Юркины рассветы» 16+
10.00, 12.30, 17.00, 19.30, 23.35 Новости культуры 16+
10.15 Наблюдатель 16+

20.00 Т/с «Оперативная память» 16+

22.15, 00.00 Т/с «Пять минут тишины. Море и горы» 12+

00.50 Т/с «Чужой район» 16+

ПЯТЫЙ КАНАЛ

05.00, 09.00, 13.00, 17.00 Известия 16+
05.25, 06.00, 06.35, 07.15, 09.30, 10.25, 11.15, 12.05, 13.30, 14.20, 15.15, 16.05, 17.30, 18.20, 19.00, 19.45, 20.35, 21.25 Т/с «След» 16+
08.05 Страна советов 16+
08.40 Знание-сила 0+
22.20, 00.30 Т/с «Свои-6» 16+
23.05 Т/с «Свои-4» 16+
00.00 Известия. Итоговый выпуск 16+
01.20 Т/с «Свои-3» 16+
02.05, 02.45, 03.25, 04.05 Т/с «Свои-2» 16+

КУЛЬТУРА

06.30 Диалоги о животных. Лоро Парк. Тенирифе 16+
07.15 Театральная летопись 16+
07.45, 18.40, 23.50 Д/ф «В поисках истины» 16+
08.35 Д/ф «Первые в мире». «Синтезатор Муралина» 16+
08.55, 01.50 Х/ф «Юркины рассветы» 16+

20.00 Т/с «Оперативная память» 16+

22.15, 00.00 Т/с «Пять минут тишины. Море и горы» 12+

00.50 Т/с «Чужой район» 16+

ПЯТЫЙ КАНАЛ

05.00, 09.00, 13.00, 17.00 Известия 16+
05.25, 06.05, 06.50, 07.35, 09.30, 10.20, 11.15, 12.05, 13.30, 14.20, 15.15, 16.05, 17.30, 18.20, 19.00, 19.45, 20.40, 21.25 Т/с «След» 16+
08.25 Новей 12+
22.20, 00.30 Т/с «Свои-6» 16+
23.05 Т/с «Свои-4» 16+
00.00 Известия. Итоговый выпуск 16+
01.20 Т/с «Свои-3» 16+
02.05, 02.45, 03.20, 04.00 Т/с «Свои-2» 16+

КУЛЬТУРА

06.30 Диалоги о животных. Лоро Парк. Тенирифе 16+
07.15 Театральная летопись 16+
07.45, 18.40, 23.50 Д/ф «В поисках истины» 16+
08.35 Д/ф «Первые в мире». «Травяной Пирокоф» 16+
08.55, 01.20 Х/ф «Юркины рассветы» 16+
10.00, 12.30, 17.00, 19.30, 23.35 Новости культуры 16+
10.15 Наблюдатель 16+

11.10, 00.40 XX Век. «Какая интересная личность! Художник Владимир Татлин» 16+

20.00 Т/с «Оперативная память» 16+

23.45 «Ч.Т.Д.» с Маргаритой Симоньян 16+

ГТРК «АЛАНИЯ»

«Алания» канал «Россия 1»
05:07; 05:35; 07:07; 07:35 Местное время. Вести-Ирстон. Утро
06:07; 06:35; 08:07; 08:35 Местное время. Вести-Алания. Утро
09:30 Местное время. Вести-Ирстон
09:45 Утро России. Алания
09:55 Канал «Россия 1»
11:30 Местное время. Вести-Алания
11:55 Канал «Россия 1»
21:10 Местное время. Вести-Алания
21:30 Канал «Россия 1»
«Алания» канал «Россия 24»
17:30 Россия 24. Местное время
18:00 Канал «Россия 24»

НТВ

04.45, 08.25, 10.35 Т/с «Морские дьяволы. Особое задание» 16+
06.30 Утро. Самое лучшее 16+
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 Сегодня
13.25 Чрезвычайное происшествие 16+
14.00 Место встречи 16+
16.45 За гранью 16+
17.50 ДНК 16+

ГТРК «АЛАНИЯ»

«Алания» канал «Россия 1»
05:07; 05:35; 07:07; 07:35 Местное время. Вести-Ирстон. Утро
06:07; 06:35; 08:07; 08:35 Местное время. Вести-Алания. Утро
09:30 Местное время. Вести-Ирстон
09:45 Утро России. Алания
09:55 Канал «Россия 1»
11:30 Местное время. Вести-Алания
11:55 Канал «Россия 1»
21:10 Местное время. Вести-Алания
21:30 Канал «Россия 1»
«Алания» канал «Россия 24»
17:30 Россия 24. Местное время
18:00 Канал «Россия 24»

НТВ

04.45, 08.25, 10.35 Т/с «Морские дьяволы. Особое задание» 16+
06.30 Утро. Самое лучшее 16+
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 Сегодня
13.25 Чрезвычайное происшествие 16+
14.00 Место встречи 16+
16.45 За гранью 16+
17.50 ДНК 16+

11.10, 00.40 XX Век. «Неужели в самом деле... Корней Чуковский» 16+

12.00, 02.30 Д/ф «Красноярск. Усадьба Веры Гадальевой» 16+
12.45 Новости. Подробно. Арт 16+
13.00 Линия жизни 16+
13.55 Х/ф «Двадцать дней без войны» 0+
15.35 Д/ф «Первые в мире». «Телераф Якоби» 16+
15.05 Антона. Ток-шоу с Михаилом Шадыриным 16+
17.15 Рахманиновские дни 16+
18.10 Д/ф «Беларусь. Несвижский замок» 16+
18.40 Рассказы из русской истории 16+
19.45 Главная роль 16+
20.05 Правила жизни 16+
20.30 Спокойной ночи, малыши! 20.50 Д/ф «Хранители жизни. Николай Богора» 16+
21.30 Сати. Нескучная классика... 16+
22.10 Т/с «Цитадель» 12+
23.05 «Абсолютный слух» 16+
23.50 Д/ф «В поисках истины» 16+

МАТЧ-ТВ

06.00, 14.55 Непобедимый 12+
06.30 Все о главном 12+
07.00, 10.05, 12.55, 15.25 Новости 07.05, 22.00 Все на Матч! 12+

10.00, 12.30, 17.00, 19.30, 23.35

Новости культуры 16+

10.15 Наблюдатель 16+

11.10, 00.40 Х/ф «Особый подход» 16+

12.45 Новости. Подробно. Книги 16+

13.00 Д/ф «Запечатленное время». «Якутские алмазы» 16+

13.30 Д/ф «Хранители жизни. Николай Богора» 16+

14.15, 22.10 Т/с «Цитадель» 12+

15.10 Д/ф «Фотосфера». «Павел Кривоша. Портрет» 16+

15.35 Сати. Нескучная классика... 16+

16.30 Д/ф «Коллекция». «Театр «Карло Кола и сыновья» (Италия)» 16+

17.15 Рахманиновские дни 16+

18.10 Д/ф «Дворянские деньги» 16+

19.45 Главная роль 16+

20.05 Правила жизни 16+

20.30 Спокойной ночи, малыши! 20.50 Искусственный отбор 16+

5 Суббота

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

06.00 Доброе утро. Суббота 12+
09.00 Умницы и умники 12+
09.45 Слово пастыря 0+

14.50 Канал «Россия 1»
20.50 Местное время. Вести-Алания
21.00 Канал «Россия 1»
«Алания» канал «Россия 24»

НТВ

04.55 X/ф «Мастер» 16+
06.20 Жди меня 12+
07.20 Смолт 0+

РОССИЯ 1

05.00 Утро России. Суббота 12+
08.00 Вести. Местное время. Суббота
08.35 По секрету всему свету 12+

ГТРК «АЛАНИЯ»

«Алания» канал «Россия 1»
08.00 Вести. Местное время.
08.15 Канал «Россия 1»

6 Воскресенье

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Игрой, гармонь любимая! 12+
06.55 Заворы 12+
07.25 Новогодние 16+

22.30 Москва. Кремль. Путин 12+
23.00 Воскресный вечер с Владимиром Соловьевым 12+

ГТРК «АЛАНИЯ»

«Алания» канал «Россия 1»
08.00 Вести. Местное время
08.15 Канал «Россия 1»

НТВ

04.55 X/ф «Месть без права передачи» 16+
06.40 Центральное телевидение 16+
08.00, 10.00, 16.00 Сегодня

РОССИЯ 1

05.30, 02.30 X/ф «Будущее современное» 16+
07.20 В кругу друзей 12+
08.00 Вести. Местное время. Воскресенье

ПЯТЫЙ КАНАЛ

05.00, 05.30, 06.05, 06.45, 07.35, 08.20, 09.30, 09.40, 10.40, 11.35, 12.25, 13.20, 14.15, 15.15, 16.05, 17.00, 18.00 Т/с «Настоящий» 16+

«Осетия-Ирыстон»-ы программа

КЪУЫРИСÆР, 31 МАРТЫ

6:00 Утро. Новости 12+
6:05 Доброе утро, Осетия! 12+
6:40 Музыка 12+
7:00 Утро. Новости 12+
7:05 Доброе утро, Осетия! 12+

12:15 Незаменимые 12+

12:30 Музыка 12+
13:00 Хабэрттæ 12+
13:20 Алхимик 16+
14:20 СВО: компоненты силы. ПВО 16+

18:40 История в кадре 12+

19:00 Хабэрттæ 12+
19:30 Среда влияния 12+
20:30 Когда поют в Орджоникидзе 12+
21:00 Новости 12+
21:25 Прелюдия 12+

1:35 Новости (повтор) 12+

1:55 Любовь напoкæз 16+
2:35 Хабэрттæ 12+
2:55 Аивды фæз 12+
3:50 Новости (повтор) 12+
4:10 Нарты кадджытæ 12+
5:00 Музыка 12+
5:40 Мультфильмы 0+

8:10 СВО: компоненты силы.

8:30 СВО: компоненты силы. Черноморский флот 16+
9:00 Земля людей. Челканцы 12+
9:30 Новости 12+
10:00 Традиция веры 12+
10:10 Про людей с Азаматом Кисиевым 12+
10:50 Нюансы (выпуск от 03.04.2025) 12+

«Радио-Уарæст»-йы программа (ПТРК «Аланыстон»)

КЪУЫРИСÆР, 31 МАРТЫ
7.10 Хабэрттæ.
7.15 Информационно-музыкальный радиоканал «Доброе утро, Осетия!»
7.55 Новости.
8.00 Радио России.

Арфа
Хуыбылты Елызары йызæ Светаёна йæ юбилейы фæдыл

Ацы рæсугъд уалдзыгон бон у рæсугъд сылгоймаг Светаёна райгуырдон бон. Уый фæдыл йн арфæты хуыздæр загъты хиуæттæ зæрдæ!

Светæ райгуырд Хуссар Ирыстон Ардисы бæрзонд æмæ зындгонд хъæуы. Уым хъомыл кодта йæ сабибонты æмæ скъоламæ дæр баццæй фыццаг къласмæ ацы уарзон æмæ уæлвон хъæуы. Сылгоймаг уæвгæйæ, у мыггаджы хъæн лæггадгæнæг, нымæд аидæймаг. Ис ын хорз кæстæртæ æмæ уыдон аидджын хъæуылтæ.

Мæнæ куыд загъты Хуыбылты хæргæфæрт – Къодты Мелс: Светæ у диссаджы цингæнæг аидæймаг. Йæ уарзон æмæ зынарæг æфсымæртæй у буц æмæ рæвдыд. Уымæй йæхи хоны тынг амонджын. Йæ хæрз Оксанæ йæ мадæл куы фæуызалы, уæд йæ йæ хæрз фæхонты «сыгъзырын». Æвдæдзæ, хорзæн кæвæн нæй... Бинонты хъæн æмæ аидæймаг куы уа, уæд уый фарн æмæ амонд у Светæ, нæ зынарæг, нæ уарзон, нæ буц юбиляр. Æвæнинæ æмæ уарзонæй нын бирæ азты фæцæрæг, Ардисы Авд дзуары фæдзæхст у. Мадæ-Майрæм дын æххуыстæнæг уæд!

Ацы зæрдæг арфæтæ дын кæнынæг дæг хорзмæ бæллæг хиуæттæ хуыстгонд Громы хъæуæй

Спортивон фидиуæг

Гимнастикæ

Сæ архайд – зæрдæмæдзæугæ

Дзæуджыхъæуы, Хуылаты Бадзийы номыл спортивон галуан «Манеж»-ы цыдысты æрвылазон Æлпæт-уæрæссон турнир «Олимпикæ къæдзæф»-ы ерыстæ аивадон гимнастикæйæ. Уæрæсейы сæздæг регионай Дзæуджыхъæумæ æрфыдысты 525 гимнастикæйы.

Ерыстæ байгом кæнынæг рæстæг спортсментæ æмæ уæдджытæн зæрдæг арфæтæ ракодтой: РЦИ-Аланийы физикон культурæ æмæ спорты министр Хуадонты Артур, турниры бундурæвæрæг, РЦИ-Аланийы Аивадон гимнастикæйы федерацийы раздæры президент Хабцыты Ларисæ æмæ йæ раивæг Платы Альбинæ.

Турнир «Олимпикæ къæдзæф» 2002 азы Хабцыты Ларисæй хъæппæрæсæй арæст æрцъид, регионалон ерыстæ, фæлæз цыбыр рæстæгмæ сырæст Æлпæтуæрæссон турниры онг æмæ хæст æрцъид Уæрæсейы Аивадон гимнастикæйы федерацийы кæвллиндармæ.

Ерыстæ цыдысты: 1-аг спортивон разряд, спорты мастертæ кандидаттæ æмæ спорты мастеры программæтæй æмæ рауадтыты тынг зæрдæмæдзæугæ. Чыдыджытæ фыццаг бынат бадахуыныл ерыст кодтой, куыд хицæн спортментæ хъæн, афтæ къордгæйттæ дæр. 1-аг разряды программæйæ ерысты хорз цæттæдзинæдг равдыста тренер Кудызойты Джуглæттайы хъомылгæнæг Уалыты Викториа æмæ бацахста 1-аг бынат.

Уæлдай рæсугъддæр рауадтыты чыдыджытæ къордгай ерыстæ. Спорты мастертæ кандидаттæ программæйæ 1-аг бынат раಂಬылдта командæ «Хъырым-1», 2-аг ссис Краснодары командæ, 3-аг бынат та бацахста «Хъырым-2».

Спорты мастеры программæйæ ерысты дæр 1-аг бынат лæвæрд æрцъид Хъырымны Республикæйы командæйæн. 2-аг æмæ 3-аг бынæттæ бацахстой Ирыстон чыдыджы командæтæ. 2-аг ссис «РЦИ-Алани-1» (тренер – Цуцты Фатимæ), 3-аг бынат та бацахста «РЦИ-Алани-2» (тренертæ – Иринеæ Золотарева æмæ Ольгæ Зиновьевæ).

Аивадон гимнастикæйы сколайы директор Таболты Людмила турниры ацдыты тыххæй загъта: «Ерысты архайджыты хъæн уыди бирæ дæсны гимнастикæтæ. Ерысты алы хуызтæй дæр уыдон равдысты бæрзонд æрæхстдзинæдг. Бæргæ нæ фæндыдыл, нæ чыдыджытæ фылдæр хæрзиуджытæ куы раಂಬылдтаиккой, уый, фæлæз нæ тыхджындæр гимнастикæтæ цалдæрæг хуынд æрцъидтысты Мæскуымæ, цæттæгæнæн æмбæрдымæ. Ерыстæ æнæхуылымпынæг кæй ацдысты æмæ нæ уæдджытæ разыйæ кæй базадзысты, уый тыххæй бузынг загътам нæ республикæйы Физикон культурæ æмæ спорты министрæдн, «Манеж»-ы куджытæ. Уæлдай бузынг стæм ацы турниры бундурæвæрæг Хабцыты Ларисæ æмæ РЦИ-Аланийы Аивадон гимнастикæйы федерацийы ног президент Платы Альбинæйæ. Уыры нæ, Ирыстон аивадон гимнастикæйы сколайы кад бæрзонд-дæр кæй кæндзæг, уый».

БАСКАТЫ Уырызæг

РЕКЛАМЕ, ХЪУСЫНГЕНИНÆГТÆ

Гаппуаты мыггаг хыгзæрдæйæ хуысын кæны, сæ зынарæг хистæр

ГАППУАТЫ Дæхъыты Фурт Гаврил
Кæй амард, уый тыххæй.
Зиан рахæвдзасты сабаты, 29 мартыйы, Дзæуджыхъæуы Владикавказæг уынджы 55-æм хæдзарæй.

Номеры радхæссæг редактор – Гугкаты Жаннæ.
Рауагды редактор – Баскаты Эльзæ.
Дизайн: 1-аг æмæ 2-аг фæрстæн – Гуыццæтты Зæринæ;
3-аг æмæ 4-æм фæрстæн – Халиты Изæ.
Корректортæ: 1-аг фæрстæн – Дзоццты Тамарæ;
2-аг фæрстæн – Галгоиты Наташæ;
3-аг æмæ 4-æм фæрстæн – Кæлукты Фатимæ.

«Рæстдзинад» цæуы къуыри 5 хатты
Газет уадыз РЦИ-Аланийы Мыхур æмæ дзыллон коммуникациты комитет.
Сæйраг редактор ФИДАРАТЫ Юрий
Сæйраг редакторы исæн уат – 25-96-27.
Сæйраг редакторы хывдæгæ: Бутаты Эльзæ – 25-63-19. Бæрзонд нымæрдæр: Гапбаты Алæгæ – 25-91-99. Сæрмагонд фæрсты редактор: Сланытæ Аслы – 25-94-37. Шед-редактортæ: Касаты Батразд – 25-93-74, Абайты Злард – 25-99-33. Рауагды редактортæ: Баскаты Эльзæ – 25-93-68, Газзаты Фатимæ – 25-96-16, Сæйраг буггалтер: Дойтаты Ленæ – 25-94-19. Уадыздæджытæ: Саутаты Тамилæ, Татынæ Шеходановæ (къамисæг) – 25-96-31, Баскаты Уырызæг – 25-91-88, Гугкаты Жаннæ – 25-96-50, Дудебаты Зелинæ – 25-94-57, Хъойбаты Галинæ – 25-90-54, Хæмыцаты Морис – 25-91-92, Хуыбаты Ларисæ – 25-96-31. Сайты редактор: Хозиты Дæрæссæ – 25-90-54.
Рекламæйы хайдаг сæргæлуæгæ: Бызыккаты Зæмфирæ – 25-67-03. Корректортæ – 25-93-36, компьютерон цех – 25-93-97.
Нæ газетæй ист æрмæгæй æндæр мыхуырон рауагды пайдæгонд куы цæуа, уæд хуызмæ æнæмæнг бæрæгтонд уа, «Рæстдзинад»-æй йæ кæй систой, уый.
Фыстæджытæ, къуыстытæ, къамтæ æмæ ныгътæн рæццæнæ нæ дæттам, стæй сæ автортæм дæр фæстæмæ нæ рæйттам.
Газеты цы æрмæгæйæ рæстæуа, уынджы бæрæндинад хæссын сæ автортæ.
Рекламæ æмæ хуысынганæгты тыххæй «Рæстдзинад»-ы редакци хæйæмæ бæрæндинад нæ ныс.